

332135 – ئەزان بىلەن تەكبير ئارسىدا ئىككى رەكت ناماز ئوقۇش ئەرلەرگە مۇستەھەپ بولغاندەك ئاياللارغىمۇ مۇستەھەپ بولامدۇ؟

سۇئال

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ھەدىستە: «ھەر ئەزان بىلەن تەكبيرنىڭ ئارسىدا ناماز بار، ھەر ئەزان بىلەن تەكبيرنىڭ ئارسىدا ناماز بار دەپ ئۈچىنچى قېتىمدا خالىغان كىشى ئۈچۈن» دېدى، بۇ پەقەت مەسجىتتە ناماز ئوقۇغان ئەرلەرگە خاس بولامدۇ؟ ياكى ئاياللارنىڭمۇ ئەزان بىلەن تەكبير ئارسىدا ئۆيىدە بولسىمۇ بۇ نامازنى ئوقۇشى كېرىھكلىكىنى ئۆز ئېچىگە ئالامدۇ؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

ئىخچام جاۋاب

بۇ ھەدىس ھەر ئەزان بىلەن تەكبير ئارسىدا ئىككى رەكت ناماز ئوقۇشنىڭ مۇستەھەپ ئىكەنلىكىنى بىلدۈردىۇ، شەرىئەت ھۆكۈملەر ئەسىلەدە ئەر-ئاياللار ئۈچۈن ئايىرىم ھۆكۈم كەلمىگەن ئىشلاردا ئەر-ئاياللارنى بىردىك ئۆز ئېچىگە ئالىدۇ، بۇ مەسىلىدە ئاياللارنى ئايىرىپ قويۇپ پەقەت ئەرلەرگە خاس دەلىل كەلمىدى، ھۆكۈم ئەسىلىدىكى قائىدە بويىچە بولىدۇ، ھەر ئەزان بىلەن تەكبير ئارسىدا ئىككى رەكت ناماز ئوقۇش ئۆيىدە بولسىۇن ياكى مەسجىتتە بولسىۇن ئەر-ئاياللارنىڭ ھەممىسىنى ئۆز ئېچىگە ئالىدۇ.

ھەر ئەزان بىلەن تەكبير ئارسىدا ئىككى رەكت ناماز ئوقۇش مۇستەھەپ. ئەسىلە شەرىئەت ھۆكمى ئەر-ئايال ھەممەيلەننى ئۆز ئېچىگە ئالىدۇ.

تەپسىلى جاۋاب

بارلىق گۈزەل ماختاشلار ئالەملىرىنىڭ پەرۋەرىدىگارى بولغان ئاللاھقا خاستۇر. پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابىئاتلىرى ۋە ساھابىلىرىغا ئاللاھ تائالانىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسىۇن.

ھەر ئەزان بىلەن تەكبير ئارسىدا ئىككى رەكت ناماز ئوقۇش مۇستەھەپ.

ئابدۇللاھ ئىبنى مۇغەپپەل رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ھەدىس بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «ھەر ئىككى ئەزان ئارسىدا ناماز بار دەپ ئۈچىنچى قېتىمدا خالىغان كىشى ئۈچۈن دېگەن». [بۇخارى رىۋايىتى 627-ھەدىس. مۇسلمان رىۋايىتى 838-ھەدىس].

ئىككى ئەزاندىن ئەزان بىلەن تەكبير مەقسەت قىلىنىدۇ. ئىمام خەتابىي مۇنداق دەيدۇ: "ئىككى ئەزاندىن ئەزان بىلەن تەكبير مەقسەت قىلىنىدىغان بولۇپ، ئىككى ئىسىمنىڭ بىرى يەنە بىرىنىڭ ئورنىدا تۈرگۈزۈلغان، بۇ خۇددى سۇ بىلەن خورمۇنى ئىككى قارا نەرسە، ئەبۇ بەكرى بىلەن ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇلارنىڭ سىيرەتلەرىنى "سىيرەتى ئۆمەرەين" دېگەنگە ئوخشاشتۇر، يەنە بۇ هەر ئىككى ئىسىمىدىن ھەر بىرىنىڭ ھەقىقىتىمۇ مەقسەت قىلىنىدۇ، چونكى ئەزان دېگەن لۇغەتتە ناماز ۋاقتىنىڭ كىرگەنلىكىنى ئېلان قىلىشتۇر، تەكبير بولسا، نامازنى باشلاشنى ئېلان قىلىشتۇر".

يۇقىرىدا بايان قىلىنغان ھەدىس: ئەزان بىلەن تەكبير ئارىسىدا ئىككى رەكتە ناماز ئوقۇشنىڭ مۇستەھەپ ئىكەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ، بۇنىڭ تەپسىلاتى [163470](#) - نومۇرلۇق سوئالنىڭ جاۋابىدا بايان قىلىنى.

ئەسىلىدە شەرئەت ھۆكمى ئەر-ئايال ھەممەيلەننى ئۆز ئېچىگە ئالىدۇ.

شەرئەت ھۆكمىلىرى ئەسىلىدە ئەر-ئاياللار ئۈچۈن ئاياللاردا ئەر-ئاياللارنى بىردەك ئۆز ئېچىگە ئالىدۇ.

شەيخ ئىبنى ئۇسەيمىن "شەرھىل مۇمتىء" 3-توم 27-بەتتە مۇنداق دەيدۇ: "ئايىرمى دەلىل كەلمىگەن ئىشلاردا ئەرلەرنىڭ ھەقىدە بېكىتىلەنگەن ھۆكم ئاياللارغىمۇ، ئاياللارنىڭ ھەقىدە بېكىتىلەنگەن ھۆكم ئەرلەرگىمۇ بېكىتىلەنگەن بولىدۇ.

يەنە" پەتهى زىلجه لالى ۋەلىتىكرا" 2-توم 530-بەتتە مۇنداق دەيدۇ: ئەسىلى ھۆكمىدە ئەر-ئاياللار ئورتاق بولىدۇ، ئاياللارغا قارىتلاغان ھۆكم ئەرلەرگە قارىتلاغان ھۆكم ئاياللارنىمۇ ئۆز ئېچىگە ئالىدۇ، پەقەت ئۇلارنىڭ ھەر-بىرىگە خاس بولغان ھۆكم بۇنىڭدىن مۇستەسناادۇر.

بۇ مەسىلىدە ئاياللارنى ئايىرىپ قويۇپ ئەرلەرگىلا دەلىل كەلمىدى، ئەزان بىلەن تەكبير ئارىسىدا ئىككى رەكتە ناماز ئوقۇش مەسچىتتە بولسۇن ياكى ئۆيىدە بولسۇن ھۆكم ئەسىلىكى قائىدە بويىچە ئەرلەرگە مۇستەھەپ بولغاندەك ئاياللارغىمۇ مۇستەھەپ بولىدۇ. بۇنىڭ ئاياللارنىڭ مەسچىتكە چىقىپ ناماز ئوقۇشى كېرەك دېگەنلىك مەقسەت قىلىنمايدۇ، مۇئىززىن ئەزان ئوقۇغاندا ئايال كىشى ئۆيىدە بولسا پەرىز نامازنى ئوقۇشتىن ئىلاڭىرى ئىككى رەكتە ئوقۇسا بولىدۇ، ھەتتا مەسچىتتە تەكبير ئېيتىلخان بولسىمۇ ئۆيىدە بۇ ئىككى رەكتە ئوقۇۋېتىپ ئاندىن پەرىز ئوقۇسا بولىدۇ.

بۇ يالغۇز ناماز ئوقۇغان كىشى ئۈچۈن بولۇپ، ئەر ۋە ئايال يالغۇز ناماز ئوقۇغاندا تەكبير ئېيتىپ ئوقۇشى كېرەك، شۇنداق بولغاندا ئۇلار ئەزان بىلەن تەكبيرنىڭ ئارىسىدا ناماز ئوقۇغان بولىدۇ، بۇ مەسچىتتە تەكبير ئېيتىلشقا ئالاقدار بولمايدۇ.

ئىبنى قۇدامە "ئەلمۇغنى" ناملىق ئەسەر 2-توم 74-بەتتە مۇنداق دەيدۇ: ياخشىسى ھەر قانداق ناماز ئوقۇغۇچى ئەزان ئوقۇپ ۋە تەكبير ئېيتىپ ناماز ئوقۇشى كېرەك بولىدۇ، پەقەت قازا ناماز ئوقۇغان ياكى ئەزان ۋاقتى بولمىغاندا ناماز ئوقۇغۇچىلار ئىچىدە ئوقۇسا بولىدۇ. بۇ ھەقتە تەپسىلى مەلۇمات ھاسىل قىلىش ئۈچۈن [5660](#) - [112033](#) - [112527](#) -

نومۇرلۇق سوئاللارنىڭ جاۋابىغا قارالسۇن.

ئاللاھ تائالا ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.